

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
 Ariel Patel C.P.A. (L.L.M.)
 Accountants in Israel
 A Member of Alliot Group, Israel

לשכת רואי חשבון בישראל
 Institute of Certified Public Accountants in Israel
 מועצה המלווה והמפקחת על התקן

תום שנת המס 2021
סניף נצרת והעמקים

החוק לצמצום השימוש במזומן והנחיותיו לתשלום שכר, מקדמה והלוואה לעובד במזומן לרבות-תשלום שכר במטבעות וירטואליים

ראשון לציון * רענה

09-7466614 052-3826100

דקות 45-90

מי אנחנו ?

אריאל פטל - ר"ח, 48 נ+3

רואה חשבון ובעל משרד, סגן נשיא לשכת רואי חשבון.

בודק שכר מוסמך.

אחראי להפקת מאות תלושי שכר בחודש.

מרצה בדיני עבודה, בחוק לאיסור הלבנת הון וביקורת מזה כ-20 שנה.

מחבר ספרות מקצועית ותוכנה החזרי מס לשכירים.

WWW.CASHU.CO.IL

www.cashu.co.il

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
 Ariel Patel C.P.A. (L.L.M.)
 Accountants in Israel
 A Member of Alliot Group, Israel

מטרות

1. להבין באופן כללי ולעומק את החוק לצמצום השימוש במזומן כאזרחים שומרי חוק ובעלי תפקידים בארגון. *לדבר בגובה העיניים ובהרחבה למכנה המשותף של 99% מהמשתתפים*

2. כרואי חשבון מבקרים או שכירים בארגונים-המותר והאסור, לרבות חישוב עיצום כספי.

שיטת הלימוד:

- הכל כתוב במצגת
- לאורך המצגת קיימות חשבונות לרוב השאלות שלכם
- קחו דף ועם מחשבון-רשמו הערות בהתאם למספר העסקי

הרצאה מועברת גם ברשתות מקצועיות ובהכשרות רבות.

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
 Ariel Fatal C.P.A. (L.L.M.)
 A Member of Elliott Group, Israel

החוק לצמצום השימוש במזומן

מטרת החוק היא לקבוע הגבלות על השימוש במזומן ובשיקים סחירים, במטרה לצמצם את ההון השחור ולסייע במאבק בפעילות פלילית לרבות פשיעה המורה, העלמות מס, הלבנת הון ומימון טרור (מ-1.1.2019).

החוק מגביל את העסקאות לביטוח יותן להעביר תשלום במזומן לעסקאות בהן מחיר העסקה, כהגדרתו בחוק, הוא:

- 11,000 ש"ח כאשר **נותן או מקבל** התשלום הינו עסק (מ-1.8.2022 או 6,000 ש"ח); **[ר"ח עצמאי הנותן שירות ללקוח]**
- 50,000 ש"ח, כאשר שני הצדדים לעסקה אינם עסקים (מ-1.8.2022 או 15,000 ש"ח, למעט מסקת רכב 50,000 ש"ח; **[לרבות ר"ח כדא"פ מרטי]**)
- 55,000 ש"ח כאשר אחד הצדדים לעסקה הוא תייר;
- 11,000 ש"ח** לכבי קבלה או תשלום במזומן של **שכר עבודה**, תרומה, או הלוואה, למעט הלוואה שנותן גוף פיננסי ממוקד; **הסעיף לא חל על תשלום במזומן של קרוב משפחה למעט שכר עבודה**
- 50,000 ש"ח לכבי **קבלה או תשלום** במזומן של מתנה, למעט מקרוב משפחה.
- עורכי דין ורואי חשבון לא יקבלו סכום במזומן, מעבר לסכומים הנקובים לעיל.

כאשר הם נותנים שירות עסקי ללקוח, כהגדרתו בסעיף 8 לחוק איסור הלבנת הון, החתיש-2000. (במקרה זה ההפרה היא של מקבל התקבול בלבד)

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
 Ariel Fatal C.P.A. (L.L.M.)
 A Member of Elliott Group, Israel

חוק לצמצום השימוש במזומן

שלבי עבודה-תנאים מצטברים

1. קביעה האם **נותן או מקבל** התשלום (לפחות אחד משני הצדדים) הינו "עוסק" (לרבות מלכ"ר) או- ששני הצדדים הם פרטיים;
2. בדיקת מחיר העסקה-האם מתחת לרף האסור (שאו מותר הכל במזומן) או- מעל הרף 11,000/50,000 ש"ח ואז נבצע חישוב הסכום המותר והאסור לתשלום במזומן (הסכום משנתגב-1.8.2022).

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
 Ariel Fatal C.P.A. (L.L.M.)
 A Member of Elliott Group, Israel

דוגמאות

כאשר לפחות אחד הצדדים לעסקה הוא עוסק
[עוסק=לרבות מלכ"ר]

מחיר העסקה-סכום כולל מע"מ וכולל הוצאות נלוות שסוכמו עם מוכר הנכס/נותן השירות. לא משנה אם חלק מהתמורה שולמה בשוה כסף!

1. מחיר העסקה עד וכולל 11,000 ש"ח - אין בעיה שמלוא התמורה תתבצע במזומן.
2. מחיר העסקה עולה על 11,000 ש"ח - מתחו מחשבוני, ניתן לשלם במזומן את הסכום: הנמוך מבין 10% ממחיר העסקה או 11,000 ש"ח.

דוגמאות לחישוב: טלוויזיה-4,000 ש"ח / 12,000 ש"ח / רהיטים-40,000 ש"ח / רכב-120,000 ש"ח

כאשר שני הצדדים לעסקה הם פרטיים

1. מחיר העסקה עד וכולל 50,000 ש"ח - אין בעיה שמלוא התמורה תתבצע במזומן.
2. מחיר העסקה עולה על 50,000 ש"ח - מתחו מחשבוני, ניתן לשלם במזומן את הסכום: הנמוך מבין 10% ממחיר העסקה או 50,000 ש"ח.

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
Ariel Fatal C.P.A. (L.L.M.)
A Member of Alliot Group, Israel

עדכונים

החל ב-1.8.2022 יופחתו הסכומים כך שבמקום 11,000 ש"ח, הסכום יופחת ל-6,000 ש"ח, ובמקום 50,000 ש"ח, החוק יופחת לסכום של 15,000 ש"ח (למעט לעניין קניית כלי רכב).
כלומר, החמרה בעניין צמצום השימוש במזומן.

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
Ariel Fatal C.P.A. (L.L.M.)
A Member of Alliot Group, Israel

מטבעות וירטואליים-המותר והאסור

עמדת רשות המיסים/בית משפט: מטבע וירטואלי אינו מטבע... אלא נכס

אז...

1. **האם מותר לקבל/לשלם תמורת ביטקוין במזומן?**
2. **האם מותר לקבל/לשלם בגין עסקה [נניח מכירת דירה] מטבעות וירטואליים חלף מזומן, ללא הגבלה בסכום?**
3. **האם מותר לקבל/לשלם שכר בסך 20,000 ₪ במטבע וירטואלי (ביטקוין)?**

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
Ariel Fatal C.P.A. (L.L.M.)
A Member of Alliot Group, Israel

מטבעות וירטואליים-המותר והאסור

החלטת רשות המיסים: מטבע וירטואלי אינו מטבע... אלא נכס

אז...

1. **האם מותר לקבל/לשלם תמורת ביטקוין במזומן?**

התשובה חיובית, אך יש לחשב את הסכום המותר במזומן.
התשובה תלויה:

- א. בשאלה האם אחד הצדדים לעסקה הוא עוסק או ששני הצדדים לעסקה הם פרטיים?
- ב. מהו מחיר העסקה?

50,000 / 11,000 הכל על פי הכללים שנלמדו קודם.

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
Ariel Fatal C.P.A. (L.L.M.)
A Member of Elliott Group, Israel

מטבעות וירטואליים-המותר והאסור

החלטת רשות המיסים: מטבע וירטואלי אינו מטבע... אלא נכס

...אז

2. האם מותר לקבל/לשלם בגין עסקה [נניח מכירת דירה] מטבעות וירטואליים חלף מזומן, ללא הגבלה בכנס?

התשובה חיובית, כיוון שאין מגבלה חוקית כלשהי.

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
Ariel Fatal C.P.A. (L.L.M.)
A Member of Elliott Group, Israel

מטבעות וירטואליים-המותר והאסור

החלטת רשות המיסים: מטבע וירטואלי אינו מטבע... אלא נכס

...אז

3. האם מותר לקבל/לשלם שכר בסך 20,000 ₪ במטבע וירטואלי (ביטקוין)?

לא!
 כיוון שמטבע וירטואלי אינו "מטבע" אלא "נכס" והרי חוק הגנת השכר קובע את הכלל של תשלום שכר בזומן (לרבות שיק והעברה בנקאית) ולא בשווה כסף.
 לא משנה גובה השכר גדול/קטן מ-11,000 ₪, אסור בכל מקרה לשלם בכנס תמורת עבודה.
 (למעט חריגים שקבעו בחוק "מטריכים ושירותים אלה במחיר הוגן שאין בו ריווח-לא חלק מהדין בהרצאה שלנו).

מטבעות וירטואליים מוגדרים ככנס ולא כמטבע (אל סלבדור-מטבע).
מפקט אל סלבדור: האם ישואל בדרך להנדיף את הביטקוין כמטבע חוץ?
 אפשר להליטה אל סלבדור לחברי הביטקוין כמטבע חוקי לשמוש יום-יומי, בישראל, מטבע חוקי מוגדר ככזה, אם הוא חוקי באחת מדינות השלט; ואולם בומ"ש קבע כי הביטקוין כלל אינו "מטבע", אלא "נכס" מומחה: "ההפרדה בדרום אמריקה עשויה לאתגר את בתי המשפט בארץ"
נוכח לנדון 09.06.21

כלכליסט

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
Ariel Fatal C.P.A. (L.L.M.)
A Member of Elliott Group, Israel

שאלות ותשובות עיקריות לדיעת החוק

שאלה	תשובה	הערה	סעיף	סעיף
1. האם ניתן להשתמש במטבע וירטואלי?	כן, מטבע וירטואלי אינו מטבע, אלא נכס.	מטבע וירטואלי אינו מטבע, אלא נכס. מטבע וירטואלי אינו מטבע, אלא נכס. מטבע וירטואלי אינו מטבע, אלא נכס.	21	39
2. האם מותר לקבל/לשלם שכר בסך 20,000 ₪ במטבע וירטואלי (ביטקוין)?	לא! כיוון שמטבע וירטואלי אינו "מטבע" אלא "נכס" והרי חוק הגנת השכר קובע את הכלל של תשלום שכר בזומן (לרבות שיק והעברה בנקאית) ולא בשווה כסף.	מטבעות וירטואליים מוגדרים ככנס ולא כמטבע (אל סלבדור-מטבע). מטבעות וירטואליים מוגדרים ככנס ולא כמטבע (אל סלבדור-מטבע). מטבעות וירטואליים מוגדרים ככנס ולא כמטבע (אל סלבדור-מטבע).	21	39
3. האם ישואל בדרך להנדיף את הביטקוין כמטבע חוץ?	אפשר להליטה אל סלבדור לחברי הביטקוין כמטבע חוקי לשמוש יום-יומי, בישראל, מטבע חוקי מוגדר ככזה, אם הוא חוקי באחת מדינות השלט; ואולם בומ"ש קבע כי הביטקוין כלל אינו "מטבע", אלא "נכס" מומחה: "ההפרדה בדרום אמריקה עשויה לאתגר את בתי המשפט בארץ"	מטבעות וירטואליים מוגדרים ככנס ולא כמטבע (אל סלבדור-מטבע). מטבעות וירטואליים מוגדרים ככנס ולא כמטבע (אל סלבדור-מטבע). מטבעות וירטואליים מוגדרים ככנס ולא כמטבע (אל סלבדור-מטבע).	21	39
4. האם מותר לקבל/לשלם שכר בסך 20,000 ₪ במטבע וירטואלי (ביטקוין)?	לא! כיוון שמטבע וירטואלי אינו "מטבע" אלא "נכס" והרי חוק הגנת השכר קובע את הכלל של תשלום שכר בזומן (לרבות שיק והעברה בנקאית) ולא בשווה כסף.	מטבעות וירטואליים מוגדרים ככנס ולא כמטבע (אל סלבדור-מטבע). מטבעות וירטואליים מוגדרים ככנס ולא כמטבע (אל סלבדור-מטבע). מטבעות וירטואליים מוגדרים ככנס ולא כמטבע (אל סלבדור-מטבע).	21	39

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
Ariel Fatal C.P.A. (L.L.M.)
A Member of Elliott Group, Israel

איך תבצע רשות המיסים ביקורת בעסקים?

סנקציות בניין הפרת החוק
החוק קובע עיצומים כספיים בגין הפרת הוראות החוק בשיעור של אחוז מהתשלום האסור במזומן / שיק עד 25,000 ש"ח - 15%, בטוח 50,000-25,000 ש"ח - 20%, מעל 50,000 ש"ח - 30%.
העיצומים הכספיים יחולו על שני הצדדים בנפרד על עסק מכוח סעיף 6 ועל אדם פרטי מכוח סעיף 20.

בסעיף 10 לחוק נקבע עיצום כספי גם על "הפרה חוזרת" בתוך שנתיים מהפרה קודמת (לא נידון כעת).

כמו כן, נקבע בחוק עבירה פלילית של מעשה מרמה (ס' 22 לחוק) במטרה להתמודד מאיסורים הקבועים בחוק, עבירה שעושה המריבי הוא שלוש שנות מאסר.

מפצל במרמה עסקה, שכר עבודה, תרומה, הלוואה או מתנה; (1)
(2) רישום פרטים כוזבים במסמך.

ומי מפצל עסקאות???
מס הנכסה מול מפרי החוק:
1. סוחר הרכב מחדרונים;
2. מזוודת הכסף ש"תפסתי" לאחר גימון מרצון לטע מי שלא חורשה להביא את הכסף לישראל) במטבח ובמשרד מס הנכסה...

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
Ariel Fatal C.P.A. (L.L.M.)
A Member of Elliott Group, Israel

מהן השלכות החוק על יחסי עבודה ואופן תשלום שכר לעובדים?

נקודת המוצא של חוק הגנת השכר הינה דווקא של תשלום במזומן.

נוסחו של סעיף 1א(2) לחוק הגנת השכר (1958) אשר נושא את הכותרת - חובת תשלום במזומנים: "שכר עבודה ישולם במזומנים, אך מותר שיטולם בשיק או בהמחאת דואר, אם דרך תשלום זאת נקבעה בהסכם קיבוצי או בחוזה העבודה או שהעובד הסכים לה בדרך אחרת, ובלבד שהעובד יכול לקבל מהנמסך פירוטן השיק או המחאת דואר במועדים הקבועים בסעיפים 9 עד 14, והכל לפי העניין."

בעקבות החוק לצמצום השימוש במזומן, נוספה לסעיף 2 הוראה לפיה: "אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מאיסורים הקבועים בסעיפים 2 ו-4 לחוק לצמצום השימוש במזומן...".

משמע, מ-1/1/2019 חובת התשלום של שכר עבודה במזומן נסוגה מקום שהיא בניגוד למגבלות הקבועות בחוק המזומן.

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
Ariel Fatal C.P.A. (L.L.M.)
A Member of Elliott Group, Israel

במילים אחרות...

סעיף 2 לחוק לצמצום השימוש במזומן מונה שורה של הגבלות על השימוש במזומן. בהקשר של דיני העבודה, קובע סעיף 1א(2) כדלהלן:
"לא יתן אדם ולא יקבל תשלום במזומן כשכר עבודה, כתרומה או כהלוואה, אם סכום שכר העבודה, התרומה או ההלוואה עולה על הסכום הנקוב בפרט (1) לתוספת הראשונה...".

הגדרת תשלום (המותר) במזומן בחוק (סעיף ההגדרות) כוללת "עסקה, מתנה, תרומה והלוואה..." אך אינה כוללת שכר עבודה.

לכן, למעשה, במסגרת יחסי עובד-מעסיק תשלום שכר עבודה במזומן מוגבל לשכר שאינו עולה על 11,000 ש"ח. כלומר, שכר עבודה העולה על 11,000 ש"ח אסור שיינתן סכום כלשהו במזומן!!!

חשוב להדגיש - המגבלות לשימוש במזומן המפורטות בסעיף 2 לחוק זה אינן חלות על קרובי משפחה למעט כשהדבר נוגע לתשלום שכר עבודה.

תשלום שכר עבודה במזומן יוגבל לסכום ה"ק"ל, אף אם משולם בין קרובי משפחה. מיהו קרוב משפחה? "בן, זוג, חורה, חורה חורה, בן, בת, אח או אחות וילדיהם, נכד או נכדה ובני זוג של כל אחד מאלה, וכן אדם אחר הסמוך על שולחנו" (סעיף 113 לחוק).

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
 Ariel Fatal C.P.A. (L.L.M.)
 A Member of Alliott Group, Israel

כיצד מוגדר שכר עבודה בחוק לצמצום השימוש במזומן?

החוק מנחם אל חוק הגנת השכר, אשר מגדיר "שכר עבודה": "לרבות תשלומים בעד חגים, פרוין עבודה ושעות נוספות ותשלומים אחרים המגיעים לעובד עקב עבודתו ובמשך עבודתו."

אם נניח את הכללים והפסיקה של דיני עבודה אזי להגדרת שכר עבודה נכנסים כמוכרן רכיבי השכר השונים (שכר בסיס, שעות נוספות ורכיבים אשר משולמים עקב העבודה ובמשך העבודה, וכן תשלומים אשר הוגדר דינם כדין שכר עבודה בחוקים השונים. לדוגמה - דמי מחלה, דמי חופשה, תמורת חופשה, פדיון חופשה וכד').

מנגד, לא יחשבו כשכר עבודה תשלומים בגין החזרי הוצאות שונות או זכויות נלוות אשר אינן מהוות שכר. לדוגמה - החזר הוצאות נסיעה, דמי הבראה, הוצאות אש"ל, רכב, טלפון וכד'.

משכורתו של עובד מורכבת משכר נטו של 10,000 ש"ח ומהחזר הוצאות של 2,000 ש"ח. הסכום הכולל הינו 12,000 ש"ח < 11,000 ש"ח - המגבלה שנקבעה בחוק. אין מניעה לשלם את הסכום כולו במזומן שכן חלק השכר הינו 10,000 ש"ח > 11,000 ש"ח.

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
 Ariel Fatal C.P.A. (L.L.M.)
 A Member of Alliott Group, Israel

ברוטו או נטו?

האם מגבלת התשלום במזומן - 11,000 ש"ח - חלה על שכר הברוטו המשולם לעובד או על השכר נטו?

תלוי את מי שואלים- מס הכנסה טוען ברוטו, אגף חשבנים אחרת. אין פסיקה. רשות המסים מבססת את עמדתה על כך שבהטבת ה-10% לא כתובות המילים "שכר עבודה".

לטענתם המילים השמטו בכותרת (לדעתן הן השמטו בטעות).

המשמעות של "טעות" היא שם המילים הנדרשות בתשלום במזומן לפי החוק, או אסור לכתוב בתשלום כל סכום כשהשכר עולה על 11,000 ₪

האם המגבלה חלה כאשר משכורתו של עובד הינה 11,011 ש"ח ברוטו ואילו משכורתו נטו הינה 10,000 ש"ח עקב ניכוי מס הכנסה ותשלומי חובה וניכויים אחרים להוציא מפרעית והלוואות?

שאלה זו אינה זוכה למענה בחוק. החוק מגדיר לדוגמה את "מחיר העסקה" - "התמורה שהצדדים לעסקה הסכימו עליה בעבור הנכס או השירות, לרבות ערך מוסף, מס קנייה ובלו, וכן הוצאות הנלוות לעסקה שסוכמו עם מוכר הנכס או עם השירות...".

אולם הגדרה זו נוגעת לנכס או שירות ואינה נוגעת לשכר עבודה.

לכאורה ניתן לומר שעבר העבודה שהמסויק משלם לעובד הוא השכר ברוטו והרי המשויק מעביר בעבור העובד את הניכויים השונים לעדום.

מנגד, תכלית החוק הינה צמצום השימוש במזומן ואילו ניכויי החובה (מס הכנסה, ביטוח לאומי, ביטוח בריאות, הפרשות לפנסיה, הפרשות לקרן השתלמות וכד') אינם משולמים במזומן (מעשה), אלא באמצעים אחרים אשר מתועדים היטב.

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
 Ariel Fatal C.P.A. (L.L.M.)
 A Member of Alliott Group, Israel

ברוטו או נטו?

נראה כי יש לראות את המגבלה כחלה על השכר נטו.

קביעה זו יוצרת בעיה חדשה -

זיהוי החלק בנטו שהוא בגין שכר עבודה בשונה מחלק הנטו שהינו החזר הוצאות.

משכורתו של עובד ברוטו הינה 11,900 ש"ח והחזר הוצאות בגין הרכב, הטלפון והאש"ל הינו 3,600 ש"ח, הרי ששכר הברוטו הכולל של העובד הינו 15,500 ש"ח.

אם נניח ששכר הנטו הינו 12,000 ש"ח ו-2,000 ש"ח מתוכו הינו מרכיבים שאינם שכר (החזר הוצאות) אשר לא אמורים להיות חלק מהמגבלה ← **שכר הנטו ללא החזר הוצאות הינו 10,000 ש"ח אזי לכאורה המגבלה אינה חלה וניתן לשלם את כל ה-12,000 ש"ח במזומן.**

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
 Ariel Fatal C.P.A. (L.L.M.)
 A Member of Alliott Group, Israel

האם ניתן לשלם לעובד מפרעה (מקדמה) במזומן ?

אם שכר הנטו (לפי רשות המסים-ברוטו) של העובד המוגדר כשכר עבודה קטן מ-11,000 ש"ח - אין בעיה לשלם גם את כל המפרעה במזומן!

אך מה אם השכר עולה על 11,000 ש"ח ? האם ניתן במקרה כזה לשלם לעובד מפרעה במזומן ?

חד משמעית לא! כאשר השכר עולה על 11,000 ₪ - אסור שמפרעה/מקדמה תשולם במזומן.
מפרעה משמע הקדמת תשלום השכר ולא הלוואה שהינה נפרדת מתשלום השכר הגם שיכול ותחזור באמצעות ניכוי מהשכר.

סעיף 1 לחוק לצמצום השימוש במזומן מגדיר מהו "תשלום במזומן" -
"סכום המשולם או הניתן במזומן, לפי העניין, למעט סכום הנמוך מבין אלה:
סכום בשיעור של 10% ממחיר העסקה, מסכום המתנה, מסכום התרומה או מסכום ההלוואה, לפי העניין; הסכום הנקוב בפרט (1) או (2) לתוספת הראשונה, לפי העניין".
הכוונה היא לסכום הנמוך מ-11,000 ש"ח או 50,000 ש"ח, לפי העניין.

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
 Ariel Fatal C.P.A. (L.L.M.)
 A Member of Alliott Group, Israel

האם ניתן לשלם לעובד מפרעה במזומן ?

לכאורה, התגברת של תשלום במזומן אינה מתייחסת לשכר עבודה שכן היא נוקטת לשון:
"ממחיר העסקה, מסכום המתנה, מסכום התרומה או מסכום ההלוואה".

שכר העבודה נטו של עובד הינו 12,000 ש"ח (מעל מגבלת החוק כך שחל איסור לשלמו במזומן).
האם מותר למסיק לשלם מפרעה במזומן של 2,000 ש"ח ? **לא!**
האם מפרעה בגובה של 10% מותרת, דהיינו 1,200 ש"ח ? **לא!**

מסקנה: אסור לשלם מפרעה כלשהי במזומן אם השכר עולה על 11,000 ש"ח, כשם שאסור בכלל לשלם סכום מזומן כלשהו כשהשכר עולה על 11,000 ש"ח.

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
 Ariel Fatal C.P.A. (L.L.M.)
 A Member of Alliott Group, Israel

האם ניתן לתת לעובדים הלוואות במזומן ?

בשונה ממפרעות אשר שונות במהותן מהלוואות (הקדמת תשלום שכר על פני הענקת אשראי נפרד מהשכר) לגבי הלוואות לעובד מאת מעסיקו דומה כי הדין שאמור לחול הינו הדין הכללי, דהיינו הדין החל בין כל שני צדדים המלווים זה לזה, וזאת בלי קשר לשאלה האם הלוואה מוחזרת על דרך ניכוי מהשכר או לאו.

לעניין זה, נזכיר כי על פי סעיף (ז) לחוק לצמצום השימוש במזומן:
"לא ייתן אדם ולא יקבל תשלום במזומן... **בהלוואה**, אם סכום... **ההלוואה** עולה על הסכום הנקוב בפרט (1) לתוספת הראשונה..." - דהיינו 11,000 ש"ח.

הלוואה לעובד בסכום של עד 11,000 ₪ יכולה להינתן במזומן כולה, אך אם סכום ההלוואה העולה על 11,000 ש"ח ניתן לתת לא יותר מ-10% ממנה במזומן

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
 Ariel Fatal C.P.A. (L.L.M.)
 A Member of Alliott Group, Israel

הגבלות על תשלום שכר עבודה בשיק

סעיף 4(א) לחוק קובע כי "לא ייתן עוסק ולא יקבל, במסגרת עסקו, תשלום בשיק בעבור עסקה או כשכר עבודה, כתרומה, כחלואה או כמתנה, בלי ששם מקבל התשלום בשיק נקוב בשיק כפרע (שם המוטב) או כנסב(מוטב לאחר הסבה), לפי העניין".

בהמשך, קובע סעיף 4(ב) כי "לא יקבל אדם שאינו עוסק תשלום בשיק העולה על 5,000 ש"ח, בעבור עסקה, או כשכר עבודה, כתרומה, כחלואה או כמתנה, בלי ששמו נקוב בשיק כפרע (המוטב) או כנסב (במקרה שאינו המוטב הראשון), לפי העניין".

המשמעות היא שחובה על מעסיקים שהינם עוסקים (לרבות מלכ"ר) לציין את שם העובד ומספר תעודת הזהות על השיק (לא חייב להיות "למוטב בלבד") בלבד רמת שכר ולא רק כשהשכר גבוה מ-5,000 ש"ח.

מסקנות:

- שיק מתוך לעובד ללא ציון שמו של העובד מהווה עבירה מצד המעסיק (ללא קשר לסכום) אך העבירה מנגד-מצד העובד תהיה רק כשהשכר עולה על 5,000 ש"ח. [לעובד אסור לקבל שיק "מתוך" העולה על 5,000 ש"ח!!!]
- מתן שיק בגין שכר לעובד תוך רישום שם אחר בשיק, שאינו שם העובד מהווה עבירה על החוק מצד המעסיק (ללא קשר לסכום) ועבירה מצד העובד רק כשהשכר עולה על 5,000 ש"ח.

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
 Ariel Fatal C.P.A. (L.L.M.)
 A Member of Alliott Group, Israel

הגבלות על תשלום שכר עבודה בשיק מאת אדם שאינו עוסק לעוסק

 אדם שאינו עוסק עוסק המקבל שכר עבודה (סימול בילדים, מרילנסר, עצמאי)

סעיף 4(ג) לחוק קובע כי "לא ייתן אדם שאינו עוסק לעוסק, במסגרת עסקו של העוסק, תשלום בשיק, בעבור עסקה או כשכר עבודה, כתרומה, כחלואה או כמתנה, בלי ששם העוסק נקוב בשיק כפרע או כנסב, לפי העניין".

כאן המשלם אינו עוסק והמקבל הינו עוסק!

מסקנות אסור:

- מתן שיק "מתוך" (כל סכום) כ"שכר עבודה" לעוסק על ידי מי שאינו עוסק ללא ציון שמו של העובד (עוסק) מהווה עבירה בידי המשלם לפי סעיף 4(ג) ועבירה בידי המקבל (עוסק) לפי סעיף 4(א) ! אסור
- מתן שיק בגין "שכר עבודה" לעוסק תוך רישום שם אחר בשיק, שאינו שם העובד (העוסק) מהווה עבירה על החוק (כל סכום) לפי סעיף 4(ג) ועבירה בידי המקבל (העוסק) לפי סעיף 4(א) ! אסור

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
 Ariel Fatal C.P.A. (L.L.M.)
 A Member of Alliott Group, Israel

חישוב העיצום הכספי על העוסק והעובד (כל אחד בנפרד!)

סעיף 1(ג) 20-1 לחוק:

- שיעור העיצום מהתשלום במומן (המתשלום האסור במומן), מהתשלום בשיק או מהשיק המוסב יהיה –
 - (1) אם התשלום או השיק הוא עד 25,000 שקלים חרשים – שיעור של 15%;
 - (2) אם התשלום או השיק הוא מעל 25,000 שקלים חרשים ועד 50,000 שקלים חרשים – שיעור של 20%;
 - (3) אם התשלום או השיק הוא מעל 50,000 שקלים חרשים – שיעור של 30%.

סעיף 1 לחוק:

"תשלום במומן" – סכום המשולם או היתן במומן, לפי העניין, למעט סכום הנמון מבין אלה:

- (1) סכום בשיעור של 10% ממחיר הנסקה, מסכום המתנה, מסכום התרומה או מסכום החלואה, לפי העניין;
- (2) הסכום הנקוב בפרט (1) או (2) לחוספת הראשונה, לפי העניין;

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
 Ariel Patel C.P.A. (L.L.M.)
 A Member of Alliott Group, Israel

חישוב העיצום הכספי
שלבי עבודה:

זיהוי הצדדים < חישוב התשלום האסור במוזמן על ידי הפחתת הסכום שמוחר היה לשלם במוזמן מהסכום הכולל שעולמו במוזמן < הכפלת החוצאה בשיעור העיצום הכספי:

חרגיל 1:
 שכר (ברומו/זמן) 20,000 ₪, שולם כולו במוזמן. חשב את סכום העיצום הכספי.
 פתרון:
 שלב ראשון - 20,000 - 0 = 20,000 (אפס-כיוון שהגדרת תשלום במוזמן איה כוללת משמורת)
 שלב שני - חישוב העיצום הכספי: 20,000 * 15% = 3,000

חרגיל 2:
 נסקה למכירת רהיטים 20,000 ₪, שולם מלא הסכום במוזמן. חישוב העיצום הכספי: 2,700 = 18,000 * 15% (2-2)

חרגיל 3:
 נסקה למכירת רהיטים בסך כולל של 30,000 ₪, מתוכם 10,000 ₪ שולמו במוזמן.
 התשלום במוזמן: 7,000 = 3,000 - 10,000 חישוב העיצום הכספי מהתשלום במוזמן: 1,050 = 7,000 * 15%

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
 Ariel Patel C.P.A. (L.L.M.)
 A Member of Alliott Group, Israel

הסתבתכם בחישוב?

אל דאגה...

רשות המיסים העמידה לרשות הציבור מחשבונים:
 1. לחישוב הסכום המירבי המותר לתשלום במוזמן
 2. לחישוב סכום ההפרה והסנקציה בגינה

<https://www.misim.gov.il/gmsimmzmn/StartPage.aspx#mzumana/home>

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
 Ariel Patel C.P.A. (L.L.M.)
 A Member of Alliott Group, Israel

סוגיות מיוחדות הרלוונטיות לחשבי שכר, רואה חשבון, מנהל חשבונות

- מנידת וחזרו ללקוח שיקים והוא רוצה לשלם במוזמן-מה חדין? אין התייחסות בחוק.**
 עמדת רשות המסים היא שתשלומים במוזמן חלק שיקים שחורי, יחשבו כתשלום במוזמן עבור העסקה המקורית בגינה ניתנו השיקים ובהתאם לכך יש לבחון האם החוק חל או לא.
 כך למשל:
 קיימת בעיה כאשר חברה מוכרת ללקוח פנית ישיבה ב-20,000 ₪ והלקוח משלם ב-5 שיקים על סך 4,000 ₪ כל אחד. אם אחד השיקים חוזר והלקוח מבקש לשלם את הסכום במוזמן, הרי שניתן לשלם במוזמן עד 2,000 ₪ לבד (10% מסכום העסקה).
 מנגד, אין בעיה כאשר חברה רוכשת שולחן משרדי ב-10,000 ₪ ונותנת שיקי דחוי ובמקרה רכשה ארון ב-8,000 ₪ בעקב דחוי. שני השיקים חוזר. כך ניתן לשלם את מלוא ה-18,000 ₪ במוזמן כיוון שמדובר בשתי עסקאות שונות שכל אחת מהן קטנה מ-11,000 ₪.
- אין בחוק התייחסות להגבלה טריטוריאלית, כך שניאה שלא ניתן לנסוע לאיחוד האמירויות כדי לשלם במוזמן ולשוב לישראל וכי כדי להתחמק מהוראות החוק...**
- סעיף 3 לחוק-החוק לא חל על רשויות המדינה על פי תקנות שטרם נקבעו. המשמעות: חברה שילמה לספק שיקי למוטב בלבד שחור, נפתח חיקי בחוצ'לי, ניתן לשלם במוזמן 70,000 ₪ ישירות לחוצ'לי? רק באמצעות מספר שוברים בסכום הנמוך מ-11,000 ₪ - לא תמלצת, לא יזמנו שוברים כי אין תקנות.**
- עסקאות עם גורמים ברשות הפלסטינית- סעיף 42 מ-1.1.2022 (שר האוצר רשאי להאריך את הוראת השעה).**
- מניחים-מוסדות לנמילות חסדים-סעיף 41-היישום לנביחים נדחה עד קבלת החוק להסדרת מתן שירותי פיקדון ואשראי בלא ריבית על ידי מוסדות לנמילות חסדים. נתקק חוק, ליישום בעד 3.5 שנים.**

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
Ariel Patel C.P.A. (L.L.M.)
A Member of Elliott Group, Israel

ההשפעה על עבודת ביקורת רואה חשבון מבקר

תקן ביקורת 250 בדבר אי ציות לחוקים ותקנות

כשמדובר בחברה פרטית (לא בת של ציבורית)-אין נהלי ביקורת יזומים, לכל היותר שיחות ובידורים עם ההנהלה.

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
Ariel Patel C.P.A. (L.L.M.)
A Member of Elliott Group, Israel

בחן את עצמך

כל אחת מהשאלות הבאות בנושא החוק לצמצום השימוש במוזמן בחר את הקביעה / התשובה הנכונה ביותר:

- עבור תשלום שכר למו שמוגדר "קרוב משפחה" בחוק:
 - הוראות החוק במלואן חלות על תשלום שכר למו שמוגדר "קרוב משפחה".
 - החוק מחייב תשלום שכר ל"קרוב משפחה", כלומר אין הגבלות כלשהן על תשלום שכר ל"קרוב משפחה".
 - החוק לא קובע מגבלות לגבי תשלום שכר בשוק.
 - החוק קובע תקרה של 5,000 ש"ח לתשלום שכר עבודה בכריטיס אשראי.
- החוק לצמצום השימוש במוזמן קובע הגבלות:
 - על שימוש במוזמן בלבד.
 - על שימוש בשוקים בלבד.
 - על שימוש במוזמן ושוקים.
 - תשובות א-ג אינן נכונות.
- החוק קובע ענישה (סנקציות) בנין או מילוי הוראות החוק:
 - החוק קובע עיצומים ספייים רק על עוסק אך לא על מי שאינו עוסק.
 - החוק קובע עיצומים ספייים גם על עוסק וגם על מי שאינו עוסק ולרבות מלכ"ר (מוסד ללא כוונת רווח דוגמת בית כנסת).
 - בחוק קבעו עיצומים ספייים וגם הוראות בדבר ענישה פלילית, שעונש בגינה הוא שלוש שנות מאסר.
 - תשובות ב' ו-ג נכונות.

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
Ariel Patel C.P.A. (L.L.M.)
A Member of Elliott Group, Israel

בחן את עצמך

כל אחת מהשאלות הבאות בנושא החוק לצמצום השימוש במוזמן בחר את הקביעה / התשובה הנכונה ביותר:

- עבור תשלום שכר למו שמוגדר "קרוב משפחה" בחוק:
 - הוראות החוק במלואן חלות על תשלום שכר למו שמוגדר "קרוב משפחה".**
 - החוק מחייב תשלום שכר ל"קרוב משפחה", כלומר אין הגבלות כלשהן על תשלום שכר ל"קרוב משפחה".
 - החוק לא קובע מגבלות לגבי תשלום שכר בשוק.
 - החוק קובע תקרה של 5,000 ש"ח לתשלום שכר עבודה בכריטיס אשראי.
- החוק לצמצום השימוש במוזמן קובע הגבלות:
 - על שימוש במוזמן בלבד.
 - על שימוש בשוקים בלבד.
 - על שימוש במוזמן ושוקים.**
 - תשובות א-ג אינן נכונות.
- החוק קובע ענישה (סנקציות) בנין או מילוי הוראות החוק:
 - החוק קובע עיצומים ספייים רק על עוסק אך לא על מי שאינו עוסק.
 - החוק קובע עיצומים ספייים גם על עוסק וגם על מי שאינו עוסק ולרבות מלכ"ר (מוסד ללא כוונת רווח דוגמת בית כנסת).
 - בחוק קבעו עיצומים ספייים וגם הוראות בדבר ענישה פלילית, שעונש בגינה הוא שלוש שנות מאסר.
 - ד. תשובות ב' ו-ג נכונות.**

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
Ariel Fatal C.P.A. (L.L.M.)
A Member of Alliot Group, Israel

מטרות

1. להבין באופן כללי ולעומק את החוק לצמצום השימוש במזומן באזרחים שומרי חוק, כרואי חשבון עצמאים ושכירים.
2. כרואי חשבון-המותר והאסור בעניין שכר עבודה במזומן.

אריאל פטל רואה חשבון, מוסמך במשפטים
Ariel Fatal C.P.A. (L.L.M.)
A Member of Alliot Group, Israel

**מעוניינים בקבלת המצגת?
שלחו ווטסאפ עם שמכם המלא:
אריאל פטל 052-3826100**

תודה על ההקשבה!
ariel@fatalcpa.com